

Izhaja trikrat na teden vsaki Torek, Četrtek in Soboto.

Stane za celo leto za Ameriko (izven Chicago) \$3.00. Za Evropo \$3.50. Za Chicago \$3.50.

Issued tri-weekly every Tuesday, Thursday and Saturday.

Subscription for United States (except Chicago) per year \$3.00, for Europe \$3.50. For City of Chicago \$3.50.

EDINOST

OD BOJA DO ZMAGE

VINCIT OMNIA VERITAS

SI DEUS NOBISCUM QUIS CONTRA NOS

LIST ZA SLOVENSKE NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVICO

Sloga jači

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

Sloga tlači

ŠTEV. (No.) 26.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 2. MARCA, 1922.

LETO (Vol.) VIII.

DVA ROJAKA UBILO.

Prekmurški Slovelec John Legin, doma iz Črensovske župnije v Prekmurju je šel v ponedeljek, 27. febr. zjutraj na Illinois streetu v Chicago čez Michigan boulevard, kjer gre vedno toliko avtomobilov, ko sta prihitela dva avtomobila proti njemu. Mislil je, da se jima bo umaknil, pa sta šla prehitro. Prvi se je ustavil. Drugi avto poleg ga pa ni videl, da je skočil pred prvim in pogrnal je mimo pa je ravno zadel nesrečnega rojaka Legina. Vrgel ga je daleč po cesti, da je takoj obležal nezavesten. Odpeljali so ga hitro v bolnišnico, pa je že na poti tja umrl. Pokojni je bil pred leti dalje časa v

Chicago. Zadnje dve leti je bil pa v Clevelandu. Toda žena mu je bila vedno bolna in ni mogla več ostati tukaj v Ameriki. Bili so tukaj tudi njegov stariši, ki so ga silili, naj bi šli vsi domov skupaj. Toda pokojnik je bil v revščini, bolezen žene ga je tlačila, mislil je, da bo sedaj, ko bo sam, še nekaj zaslužil, da bo poplačal vsaj dolgove, katere je naredil in se potem vrnil. Prišel je sem nazaj v Chicago meseca novembra. Tu je pa našel svojo žalostno smrt.

V društvu ni bil nobenem. Prekmurški Slovenci, poglejte, kako dobro bi bilo za pokojnega Legina, ako bi bil v društvu! Opozarjamo vse,

naj stopijo prej ko mogoče v kako društvo. Kdor še ni v nobenem, naj stopi vsaj sedaj v družbo sv. Mohorja, ki je novo društvo, ki zavaruje najceneje in brez velikih asementov.

Pogreb pokojnika se je vršil danes dopoldne iz slovenske cerkve Sv. Štefana.

Nesrečnemu pokojniku želimo! Naj v miru počiva!

V starem kraju zapušča starišev ženo in pet otročičev.

Druga žrtev neprevidnega vozačenja čičaških avtomobilistov, pa je naša dobro poznana Mrs. Anton Židarič iz 22nd Place. Včeraj jutro je šla v grocerijsko trgovino našega rojaka Tomažica po grocerijske potrebščin. Ko se je vračala iz trgovine jo je tik pred prodajalno Mr. Tomažica, zadel naglo dirjajoč avtomobil in potegnil za sabo kakih 40 jardov. Ponesrečeno Mrs. Židarič so pobrali nezavestno in je bila zatem odpeljana v bolnišnico sv. Antona. Na mesto nesreče je bil takoj poklican Rev. Dr. Hugo Brenn, ki ji je podelil poslednje olje. Njeno sedajno stanje nam ni znano.

JUGOSLOVANSKE NOVICE.

DR. ŠUŠTERŠIČ SE VRNE.

Časopisje poroča iz domovine, da je dobil dr. Šušteršič dovoljenje od jugoslovanske vlade, da se vrne. Politika v Sloveniji je namreč tako za-vožena, da ne morajo nikamor naprej. Znamenito je to, da najbolj delajo za njegov povratek liberalci, ki nameravajo z njegovim prihodom razdeliti ljudsko stranko in zanetiti boj med mladino in starino. — Vendar pa upamo, da so slovenski katoliški volivci doma še toliko pametni, da ne bodo sedli na limance liberalcev, temveč, da se bodo seljali po tolikih žalostnih skušnjah zjedini, pozabili na vse medsebojne napake, katere so se naredile od katerekoli strani, si vsi starini in mladini podali v bratski zvezi roke in skupaj šli na delo, da rešijo deželo in narod gospodarskega propada, v katerega so ga zavedli socialisti in liberalci.

Žrtev pijanosti in policijske brezsrčnosti. 20letni prodajalec listov Laušević se je na pravoslavni božič precej napil. Ko ni mogel več piti in je zadremal v neki zemunski kavarni, ga je lastnik iz hvaležnosti, da je pustil pri njem ves zaslužek, vrnil na cesto, kjer je obležal. Tu ga je našel nočni stražnik vsega zmrznjenega. Odvedel ga je na policijo. Tu pa so ga, namesto, da bi ga odali v bolnico ali pa vsaj pustili v topli sobi, zaprli v hladno celico, kjer so ga našli zjutraj mrtvega. Zmrznil je od prevelikega mraza. Zemunska policija je potem milostno dovolila njegovi stari materi, da mu je preskrbela pogreb.

INDIJANCI PROTI ANGLIJI.

Indija se je odločila, da začne nov način boja proti Angliji. Začeli bodo boj po načinu Ircev, da bodo začeli angleško vlado popolnoma prezirati. Upostavili si bodo svoje sodnike, svoje stražnike in svoje davkarje. Dokler imajo kruto silo nad seboj, bodo seveda morali davke plačevati tudi Angliji, toda objednem boju pa plačevali še svoj lastni davek, bodo imeli lastno vojaštvo in lastne stražnike. Kadar bo kdo koga tožil, ne bo šel k vladnemu sodniku temveč k svojem, naročnemu. Za vse ukaze vlade se ne bodo zmenili. Na ta način upajo doseči to, kakor so dosegli Irči.

EGIPT PROTI ANGLIJI.

Cel Egipt je sklenil, da napove najvpešnejši način boja proti Angliji — bojkot angleškega blaga. Vsi egiptovski trgovci so se zvezali, da od angleških trgovcev ne bodo več kupovali. Enako je prebivalstvo sklenilo, da od trgovca, ki je Anglež, ali ima angleško blago, ne bo kupilo ničesar.

AVSTRIJA SE PRIPRAVLJA NA NOVE INTRIGE.

Dunaj strada, strada, da je že grozno. Pri tem stradanju pa misli nazaj na lepe krasne čase, ko so imeli še vsega dovolj, ko so gospodovali in zmerjali in pljuvali na "Windische hunde", in pa "Bohmische Package", kako je bilo takrat lepo. Imeli so vsega dovolj, ubogi Slovan je pa stradal, samo da je avstrijski Nemeč lepo, komodno živel in še lažje bil po Slovanu. Zato so začeli že misliti in misliti, kako bi prišli nazaj do prejšnjih zlatih časov, kako bi Slovana znova dobili pod svojo "gajžlo", da bi tlačaril zanje. Začeli so že z novimi idejami. Da imajo med Slovani vse polno agentov, ki delajo za nje, je jasno in gotovo. Sedaj so začeli še doma strašno hvaliti Slovane. Slovenci nismo več "Windische Hunde", temveč smo dobri "Slovenen." In pa, kakor ved-

no v zgodovini, vero hočejo porabiti za doseg svojih namenov. Te dni piše dunajski list, da so Slovani dobri ljudje, da so verni, da, če je Slovan tudi ateist, brezveren, a je vendar še veren. Pišejo kako strahansko je potrebna Avstrija za vez med Nemci in Slovani. . . Da, da! Saj smo videli, da je bila res Avstrija potrebna za "vez", v kateri je Nemčija držala Slovanstvo v sužnosti! In postavite nazaj danes Avstrijo, ali bo kaj družega? Nič! Nadalje bo izsesavala kri Slovanstvu in ga ubijala moralno in gospodarsko, da se bo redila in pasla z njegovo srčno krvjo.

Da, ko bi le Slovan ne bil tako strahansko neumen, oziroma, ko bi ne imel tako nesrečnega značaja, kakor ga nam je opisal Rev. Al. Kuhar iz Pariza tako mojstersko v zadnji "Edinosti" pa bi se Avstrijem zastonj sline cedile po slovanskih žuljih! Če bo pa ta slovanska slabost zmagala, potem pa da, zmagala bo Avstrija in nazaj bomo šli, da bomo garali in delali za Nemškutarje. To pa vse po zaslugi slovanskih liberalcev in socialistov in onega dela slovenskega naroda, ki se je dal preslepiti sladkim besedam samostojnežev in pa naši jugoslovanski vladni politiki.

KATOLIŠKI REDOVI NAZAJ V NEMČIJO.

Nemška vlada je preklicala vse postave proti kakim katoliškim redovom, ki so bile narejena na Nemškem za časa Bismarka in njegovega Kultur-Kampfa. Pred vsem so bili prepovedani Jezuitje. Te dni se pa Jezuitje pripravljajo, da bodo sezidali velike kolegije v raznih nemških mestih. Katoliki jih povsodi pristrčno pozdravljajo.

LENIN BOLAN NA IASOMNIJI.

Lenin ne more spati. Vrijamemo! Čudimo se samo njegovim židovskim živcem, da sploh more še živeti, ko gleda tako, strašno nezmer- no gorje, v katero je zapeljal cel ne-

srečni narod. O! Le naj počaka! Vsi Herodi umirajo samo Herodove smrti!

HOWAT NAZAJ V JEČO.

Alex Howat, odstavljeni predsednik premogarske unije, je te dni vrnil v Columbus, Ohio, v ječo, katero je dobil, ker se je uprl kansaškemu državnemu gospodarskemu odboru pri zadnjem štrajku. Da se je mogel udeležiti premogarske konvencije, je prosil dovoljenja, da so ga za toliko časa izpustili iz ječe, kar so mu dovolili, ko je položil primerno varščino. 52 dni mora še predsedeti v ječi, da bo dopolnil šest mesecev, kolikor je dobil. Na konvencijo je šel, da bi izbojeval svoj slučaj pri uniji, toda le za 160 glasov je propadel.

KAKO NOR JE SVET.

Ko je danes 28. febr. velikanska množica čakala pred kraljevo palačo v Londonu, da se nevesta princesinja Mary pripelje iz palače k poroki, je prišla pred vrata tudi mala črna mačka. Ko je ljudstvo zagledal to črno nedolžno mačko, je začelo navdušeno kričati in pozdravljati mačko, češ, da to "pomenja srečo!" — Človek, ki ne veruje v Boga je pa res velik revež! Veruje v konjske potkve, v črne mačke, riž i. dr. take neumnosti. — Pa se čudimo starim Rimljanom ali Egipčanom, če so častili kače, bika, zveri. Ali ni danes isto? Ali ni noro verovati v črno mačko, da bi dala srečo pridesinji? Uboga črna mačka, ko bi bila vedela, kaj je pomenilo kričanje ljudstva, gotovo bi se še njeni črni mačji pameti to zdelo neumno. — In še ameriški veliki dnevniki so to kot posebno senzacijo prinesli. — Tolaži nas samo, da je bilo to na pustni torek.

ŽENE NOČEJO "ENAKIH PRAVIC."

Narodna liga ženskih gospodarskih unij je uročila v Washingtonu protest proti nameravanemu dostav-

ku ustave, po kateri bi dobile ženske "enake pravice", kakor jih imajo moški glede dela. Ta organizacija zboruje te dni v Washingtonu, nad 600 tisoč organiziranega žentstva. V tem novem gibanju vidijo ženske delavke, da se jim bodo dale ne "pravice" temveč, da se bo njih svoboda samo omejila.

CHICAŠKI POMOŽNI ŠKOF Mc GAVICK.

Te dni odide za stalno Chicaški pomožni škof Rt. Rev. A. McGavick in sedaj škof škofije La Cross, Wis. na svojo novo službo. V nedeljo popoldne mu je meščanstvo mesta Chicago priredilo v auditorium gledišču krasno odhodnico. Velikansko gledišče je bilo natlačeno polno.

POZOR!

Naročniki in čitatelji "Edinosti."

Ker se je več naših naročnikov in prijateljev našega lista pismeno oglasilo, da naj bi se kampanjo za nabiranje novih naročnikov na list "EDINOST", podaljšalo še za en mesec, za to smo sklenili to tudi storiti. To smo storili pa tudi zato, ker veliko naših naročnikov bi rado dobilo lepo razpisano nagrado, "SVETLIKAJOČI KRIŽ" do katerega je vpravičen vsakdo, ki nam pošlje dva celo-letna naročnika na "EDINOST." Marsikateri, pa ni imel v tem kratkem času prilike, da bi si zaslužil to lepo nagrado. Zato, naznanjamo vsem našim naročnikom in prijateljem, da kampanja za nabiranje novih naročnikov za list "EDINOST" bo trajala še cel ta mesec. Zato vsi, ki še niste dobili tega lepega križa, potrudite se nekoliko in zaslužite si prelepo nagrado z razširjevanjem KATOLIŠKEGA TISKA, ki je najmodernejšo orožje proti nasprotnikom NAŠE VERE.

Vsem onim, ki so nam poslali nove naročnike zadnje dni, prosimo, da potrpe par dni. Zaloga križev je nam pošla in novo pošiljatev dobimo vsaki čas. Kakor hitro prejmemo križe jih razpošljemo vsem, ki so nam poslali po dva nova naročnika za naš list.

UPRAVA "EDINOSTI."

EDINOST.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.
Izhaja trikrat na teden.

Slovenian Franciscan Press

1849 W. 22nd Street,

Telephone: Canal 98.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Tri-Weekly by
SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

Entered as second-class matter October 11, 1919, at the post office at Chicago, Ill.
under the Act of March 3, 1879.

Gospod, daj da vidim!

Zopet smo nastopili sveti postni čas, čas resnega premišljanja.

"Memento, homo quia pulvis es et in pulverem reverteris!"

"Spomni se, o človek, da si prah in da se boš v prah povrnil."

Te resne besede je klicala skrbna mati človeštva sveta katoliška cerkev včeraj na pepelnico, ko je zbirala okrog svojih oltarjev vse svoje otroke, in jim potresala pepela na njih čelo in jih tako uvedla v ta resni in sveti čas.

* * *

Že preteklo nedeljo je začela pripravljati svoje otroke na ta čas in jim je dale nekako navodilo za ta sveti čas, kaj naj bo zlasti njih naloga v tem času posta in pokore. Prečitala nam je po svojih duhovnikih odlomek iz sv. Evangelija, ki pripoveduje o slepem človeku, ki je ob potu miloščine prosil, ravno ko je Jezus šel v velikem spremstvu ljudstva mimo. Ko je izvedel, kaj pomenja ta spoved, so takoj nove nade in novi upi prešinili njegovo srce in začel je z velikim glasom klicati: Sin Davidov, usmili se me! Gospodu se je zasmilil in stopil je k njemu in ga vprašal, kaj želi od nje? Ni ga prosil miloščine, temveč, prosil ga je nečesa, kar mu je bilo nezmerno več, kakor najbogateljši dar, — vid očesa, "Gospod, daj, da vidim!" ga je ganljivo zaprosil.

Po potu življenja gre še danes ta veliki spoved. Jezus gre skozi stoletja, da tisočletja. Velikanska množica mu zvesto sledi in se naslaja ob njegovih božanskih naukih. Sledi mu v puščavo krščanskega življenja, kjer najde toliko neizmerne sreče in zadovoljnosti, da celo pozabi na svoj glad.

Ob potu pa je druga večja množica, ki noče za Gospodom, temveč sedi žalostna ob potu, oropana vseh višjih idealov, vseh višjih ciljev življenja, slepa, kajti izgubila je svoj najdražji zaklad — vid — sv. vero, ali je pa še nikdar imela ni.

Velika miselj svetega posta je, da naj človeka vzdrami, da bi ta čas v svoji slepoti, ali zaslepljenosti začul to nezmerno procesijo in se vprašal: Toliko milijonov sledi tako zvesto temu Nazarencu! Toliko milijonov je, ki verujejo, da je nad nami Bog, da ima človek dušo, da je večnost, da ta Bog zahteva od človeka, da mu v svojem življenju služi in tako doseže svoj konečni namen, za kar je ustvarjen. Nasproti je pa toliko milijonov, ki sede v temi glede teh največjih vprašanj, v temi, strašni temi nevednosti in negotovosti. Sede kot berači ob potu življenja. — Kje je resnica? —

* * *

Da, kje je resnica? To veliko vprašanje stavlja ta veliki čas na človeško srce in človeški razum.

Vzdramiti in navdušiti hoče naj prej vse, ki so že popolnoma slepi, ki so popolnoma izgubili vero, da bi se te dni zopet zavedli svoje nesreče in začeli klicati k temu Nazarencu: Sin Davidov, usmili se me! Daj, da vidim! Daj, da spoznam! resnico, celo resnico!

Postni čas ima tudi namen, predramiti zaspanca, ki je še le na eno oko slep, ki je že skoraj v nasprotnem taboru, ki je že na tem, da sede ob kot reven beraček na duši, da se zave o pravem času svoje nespameti, da si pomane svoje duševne oči, si jih očisti v dobri spovedi, pri postnih pridigah, v čitanju poudčnih knjig, in se pokrepi pri Večerji Gospodovi in se zopet vrstvi v slavnostno procesijo, ki gre dalje krepko in junaško za Gospodom, za resnico.

Postni čas ima dalje namen, predramiti reveža, ki je zašel s pravega pota človeka vrednega življenja na pot strasti in greha, ki se je dal vjeti v vezi sužnosti duha in teme, začuje prihod Gospodov, se okoristi in skoči krepko po konci, pretrga vse vezi, ki ga drže v tej sužnosti in pravi in svobodno zopet sledi Gospodu v njegovi slavnostni procesiji!

O, ko bi cel svet, ko bi cel človeški rod čul te dni posta klic svete matere cerkve: Memento, homo! O, ko bi narodi zopet začeli klicati v svoji strašni bedi, v katero so zabredli po brezverstvu, v svoji strašni slepoti zmešanih pojmov in principov, zmešanih idealov, k temu, ki je "Pot, Resnica in Življenje": Sin Davidov usmili se nas. Daj, da vidimo! Daj, da spoznamo celo resnico in ti sledimo! Da, o, ko bi!

Danes bi bila urejena vsa vprašanja, ki pretresajo in ogrožajo svet in ogrožajo vse temelje njegove. Danes je zemlja nazaj — raj!

* * *

Katoliki, vsaj mi se zavejmo! Vsaj mi spoznajmo resnost tega časa in storimo vsak svojo dolžnost do sebe, in do človeške družbe, katere udje smo! Povejmo vsem slepem ob potu kdo gre te dni mimo njih, da je sedaj čas zveličanja, čas milosti, čas, da se zavedo! Naj začno klicati po resnici! Naj jo začno iskati, naj kličejo vsi: Gospod, daj da vidimo! Tu di veliko ameriških Slovencev je nesrečno oslepel in sedaj sede ob poti kot ubogi berački na duši, nesrečni, bedni, pomilovanja vredni. Bratje, te dni jim nesimo dobri katoliški časnik, da jih bo predramil, privabimo jih v cerkev, da bodo vprašali, kaj pomenja ta mimohod Gospodov in se zavedli svoje slepote in začeli klicati po usmiljenju. Recimo jim: Brat, ubogi nesrečni brat. Jezus gre zopet mimo, kliči po usmiljenju! Prosi ga, da vidiš!

* * *

Velika miselj posta je, da vsi kličemo: Gospod, daj da vidim jaz! Daj, da vidijo moji bratje! Daj da vidi cel človeški rod!

Bo letošnji postni čas za nas tak sveti čas? Nas bo ta velika miselj prešinila?

Premeten deček prinese domov šolsko spričevalo.

— Ali bi se znali vi tudi miže podpisati?

— Oče, ali znate dobro pisati?

— O, to je lahko!

— Seveda, sinček!

— Prosim, ata zamžite in podpisite moje šolsko spričevalo.

IZ SLOVENSKEGA NASELBIN.

Chicago, Ill. — Na zadni redni seji Slovenske Trgovske in Obrtniške Zveze v Chicagi, se je sklenilo, da se razpiše nekaki "Contest" med slovenskimi društvi v Chicagi. Ideja je popolnoma nova, in bo gotovo vzbudila veliko pozornosti. Kako visoke nagrade se bodo razpisale, se bode določilo na prihodnji redni seji, ki se vrši v ponedeljek, dne 6. marca 1922, ob pol osmi uri zvečer v cerkveni dvorani, W. 22nd Place in S. Lincoln St. — Vabijo se torej vsi Slovenci trgovci in obrtniki da se te seje zagotovo udeležijo. Ob jednem pa naznanjamo, da rabimo v naselbini slovenskega zobozdravnika, urarja, brivca, in "Plumbeja." Ako bi kateri rojak želel katero izmed teh obrti tukaj začeti, naj se obrne pismeno za pojasnila na tajnika Zveze: John Gottlieb, 1821 W. 22nd St. Chicago, Ill.

Z narodnim pozdravom

Frank Grill, predsednik.

John Gottlieb, tajnik.

Chicago, Ill. — Letošnji predpust smo slovesno zaključili v naši slovenski naselbini z eno izmed najbolj šaljivih slovenskih iger, kar jih imamo v slovensčini, z Lumpacijem Vagabundom, katerega nam je priredila naša "Adrija." Cela prireditev je jako izvrstno uspela in moramo samo častitati kakor vsem igralcem, tako voditelju "Adrije", Mr. Račiću in tako tudi g. režiserju Rev. Beneventu Winklerju. Igralci so imeli za igro samo tri tedne časa, oziroma vsega skupaj so se v urili samo en teden. — Najprej so nastopili naši šolski otroci, vsak oddelek s svojim kratkim prizorom. Otroci so naredili izvrstno. Posebno se je dopadla pantomima "Nearer my Goč to Thee", katero je pela naša Miss Justina Kosmač in uprizarjala pa deklice društva sv. Neže, najstarejše. Miss Justina je krasno pela s svojim zvonečim prijetnim glasom in želimo le, naj bi večkrat nastopila, kajti njen glas ima neko posebno milino in lepoto, da bi jo človek poslušal še in še.

Igra Lumpacij Vagabund je dobro, prav dobro uspela posebno v nedeljo. Videlo se je, da so se igralci v resnici potrudili. Ker je naš oder premajhen, izpustiti se je moralo več lepih prizorov, ki krase to igro, kar pa ni zmanjšalo šaljivosti in zanimivosti igre. Vsi igralci zaslužijo pohvalo, ker so vsi jako dobro igrali. Vendar posebno pa moramo pohvaliti Šivanko, Mr. Jos. Fajfarja. Ta je pa prekosil samega sebe. Seveda Lim in Kneftra, to je Mr. Sajovic in Mr. Račić sta izborna igrala, kakor po navadi. Poleg že imenovanih so bili na odru še: Uloga gospoda je igral Mr. Ant. Šinkovec, katerega je občinstvo burno pozdravilo, ko je prišel na oder. Petjota Mr. Mike Koren, Soda, Mr. Frank Augustin ml., Ančko Kristina Tič, Ivanko Miss Mary Kopore, Krošnjarja Mr. Edy Šinkovec, Mizerskega pomočnika Mr. John Kosmač, Štruklja Mr. Mike Koren, Stružnika Mr. Joe Jenškovec Pepco Miss Anna Zellar, Anastazijo Miss Julia Kočevar, Jero Miss Mary Kopore, Reziko Miss Kristina Tič, Slikarja Mr. John Prah, Strežaja Mr. John Kosmač Jr., prvi pomočnik Mr. Frank Augustin ml., drugi pomočnik Mr. Edy Šinkovec, Gospod Vetrnika Mr. Ivo Račić, Zračnika Mr. Anđ. Glavač, Signoro Polpeto Miss Mary Žabkar, Kamilo Miss Julia Kočevar, Lauro Miss Mary Kočevar. Za kar moramo igralce posebno pohvaliti, je pa njih točni nastop, in njih jako glasno govorjenje. Jako mučno je, ako polovica dvorane ne čuje, kaj igralec ali igralka govori. Tu se pa vsi govorili tako razločno in počasi, da so duhoviti dovtipi, katere je pisatelj Alešovec nabral v tej igri, res bili dovtipi in zato ni čuda, če se je celo igro ljudstvo kar krohotalo in smejala, nekateri do solz. — Pred igro je Rev. Benvenut Winkler pojasnil igro in

S. P. D.

sv. Mohorja

USTANOVLJENA V CHICAGI, ILL., DNE 31. DEC. 1921.

SEDEŽ CHICAGO, ILL.

Predsednik: Leo Mladich, 1919 W. 22nd Place.
Podpredsednik: Albin Zakrajšek, 1959 W. 21st Place.
Tajnik: John Jerich, 1849 W. 22nd Street.
Zapisnikar: Silvester Hrastar, 2018 W. 21st Place.
Blagajnik: John Petrovčič, 1920 W. 22nd Street.
Družbeni zdravnik: Dr. J. E. Ursich, 1858 W. 22nd Street.

Nadzorni odbor:

Michael Staniša, Andrew Glavach in Mike Koren.

Organizator: Frank Augustin.

Reditelj: Anton Stonič.

Glasiło: "Edinost."

Družba zboruje vsako prvo nedeljo popoldne ob pol 2. uri popoldne v cerkveni dvorani sv. Štefana na 22nd Place in Lincoln ulici.

Družba sprejema v svojo sredo moške in ženske od 12. do 55. leta starosti. Pristop v družbo je samo \$1.00. Družba plačuje \$7.00 na teden bolniške podpore za kar se plačuje po 50c na mesec mesečnine. To je izvanredna ugodnost za vsakega Slovenca v Chicagi. Rojaki pristopajte v to domačo družbo!

Za vsa pojasnila družbe sv. Mohorja, se obrnite na družbenega tajnika ali pa predsednika.

NAZNANILO!

Chicago, Ill. — Čas, ki je bil določen za vpisovanje brez zdravniške preiskave za v "Slovensko Podporno družbo sv. Mohorja", se bliža k svojemu koncu. Prihodnjo nedeljo, 5. marca bo ta ugodna prilika minula. Zato, je za sedaj zato priliko to zadnji klic. Slovincem in Slovenkam v Chicagi. Vsi, ki želite biti zavarovani še za nekoliko več bolniške podpore, kakor ste dosedaj, pristopite k Slovenski Podporni družbi sv. Mohorja, kjer se vam nudi najugodnejša prilika za ta slučaj. Družba plačuje za vsak dan boleznijo po \$1.00 bolniške podpore ali tedensko po \$7.00. Za bolniško podporo se plačuje samo 50c mesečnine. V slučaju smrti, plača vsak član \$1.00, katera svota se izplača potem za pogrebne stroške ali pa dedičem. Več, ko bo članov pri družbi, temvečja bo smrtna podpora. Družba sv. Mohorja je stara komaj 60 dni in pod njenim okriljem je zbranih že okoli 150 članov in članic. To je posebni znak, da je bila družba za na-

šo naselbino zelo potrebna. Če bi ne bila potrebna bi ne rastla tako rapidno, kakor raste. Zato pa rojaki in rojakinje vsi v to domačo podporno družbo sv. Mohorja, da jo napravimo še močnejšo, da bo nas varovala in s svojo dobredelno roko nam pomagala v dnevih boleznijo ali nesreče.

Rojaki do prihodnje seje lahko pristopite še brez zdravniške preiskave. To smo napravili zato, da postanete lahko član ali članice naše družbe brez večjih stroškov. Zato pripeljite v nedeljo, dne 5. marca popoldne svoje prijatelje in znance na našo sejo, da postanejo člani te prekoristne družbe. Stariši, ki ste člani te družbe, zavarujte svoje sinove in hčere v naši družbi. Družba sv. Mohorja sprejema v svojo sredo članice in članice od 1. pa do 55. leta. Vaše sinove in hčere, ki so dosegli 12. leto, vpišite v našo družbo, da bojo pod isto streho in pri isti družbi, kakor ste vi! Naprej za S. P. dr. sv. Mohorja! S bratskim pozdravom, John Jerich, tajnik.

povedal njen pomen. Spominjal se je tudi nesrečnega pisatelja Alešoveca in njegovih zaslug za narodni preporek za času nemškutarstva. — Cela prireditev je bila res lep uspeh in vse je šlo zadovoljno z dvorane. — Čisti dobiček je namenjen za novo šolo.

— V slovenski cerkvi Sv. Štefana so bili poročeni pretekli teden: John Cajhen iz Mengša z nevesto Mary Brojan iz Loke pri Mengšu. — Priči sta bila John Hribar in Fany Pokorn, — Ignac Vučko iz Čerenovce z nevesto Antonijo Balažec in Lendove. Priči sta bila Martin in John Vučko, — Frank Removeš doma iz Šmartna pod Šmarno goro z nevesto Josefino Mahnič, nečakinjo škofa Mahniča iz Tomaja pri Sežani. Priči sta bila John in Mimmi Jorman. — Ivan Pintarič z nevesto Verona Balažec, oba doma iz Čerenovske župnije. Priči sta bila Martin in Kata Vučko. — Vsem tem parom želimo obilo sreče v novem stanu "zakonskega jarma."

Letošnji predpust smo imeli 12 porok v naši cerkvi. — To je jako veliko.

— Mr. Johnu Spiclin je umrlo dete in bilo pokopano iz slovenske cerkve Sv. Štefana v ponedeljek, 27. febr. Družini Spiclin naše iskreno sozlagje. — Isti dan je bil pokopan tudi Premurec John Glavač, ki se je pa izjavil, da ni Slovenec, temveč da je Hrvat, zato je bil pokopan iz hrvatske cerkve. Bil je velik pristaš Madjarov. —

— Postne pobožnosti se bodo vršile v naši slovenski cerkvi vsako sredo večer in vsaki petek.

— Prihodnjo nedeljo ima svoje četrtletno sv. obhajilo in spoved naše društvo kršč-zena in mater. Objednem ima zvečer četrtletni shod in sprejem novih članic.

"Adijo, pa zdrava ostani" . . . bi lahko prepeval bivši naš državni tajnik Elihu Root, ker so mu odnesli vso zalogo finih žganj in vin. V neizmerno žalosti je takoj razpisal nagrado \$1000, če zasačijo tatove. Root je bil večno za prohibicijo; čemu pač toliko "finega" žganja v njegovi kleti? Po njegovem mnenju je prohibicija samo za reveže . . . Sedaj bo pa Root tudi lahko poskusil "Root Beer" . . .

Bojevito katoliško časopisje, je med nami največja potreba.

DENARNE POŠILJATVE

VAŠ DENAR bo na svojem mestu najhitreje, ako ga pošljete skozi naše podjetje. Dostavimo denar na najbližjo pošto prejemnika. Izdajamo čeke v kronah in ameriških dolarjih. Pošljamo tudi potom kabla ali brzojava.

Ob izidu te številke smo računali za jugoslovanske krome:

500 kron\$ 1.85
1,000 kron 3.75
5,000 kron 17.50
10,000 kron 34.00

Za italijanske lire:

50 lir\$ 3.00
100 lir 6.00
500 lir 27.00
1000 lir 53.00

Za nakazila v ameriških dolarjih do \$50.00 računamo po \$1.00. Za večja na kazila računamo po 2. centa od vsakega dolarja.

Vse pošiljave naslovljajte na: BANČNI ODDELEK "EDINOST", 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Peter Zgaga, bratec mili, tam z New Yorka to mi piše, ko solze veselja briše ker ste spet me izvolili:

Oj rojaki, oj rojaki, modro to ste naredili, da ste Paveljčka zvolili, da vam bo še pisat smel.

Bil sem v strahu, bil sem v strahu za želodce zdrave vaše, kajti vem, da to ne paše za nje, kar vam spišem jaz.

Vse nesnažno, vse nesnažno je, kar se na Cortland skuha, nič ne gre več iz trehuba, strašna smrt gotova je.

Kar pa Pavle, kar pa Pavle tam v Chicagi nam nakuha vse je fino primaruha, vse zdravilno moč ima.

Kar pokvarim, kar pokvarim jaz želodcev, on pa fino kakor Trinarjevo vino vse pozdravi, sčisti vse!

Oj rojaki, oj rojaki, modri vi za to ste bili, da za Pavla ste volili, to rešitev vaša je!

Eveleth, Minn. — Če tudi ste že zaključili za Pavleta glasovanje, moj glas se pa kar še mora čuti. Tudi jaz glasujem za Pavleta. Ne veste, kako imam Pavleta rada. Komaj čakam Edinosti. Ko pride, najprej pogledam če je Pavle notri. Že njegova slika me zveseli in kadar koliko jo pogledam, se mu nasmejem. Saj se pa tudi drži tako fest, kakor noben drugi fant ne, kakor bi ne bilo tako festga fanta več kakor je on. Pa kako je on napravljen, da mu je vse predolgo. Ali je imel takega 'žnidarja,' da se ni mero razumel, ali je bila pa mera za nič, ali pa morda ni imel nič mere, da je kar na svojo žnidarsko pamet zmeril. Jaz mu svetujem, da si naj preskrbi drugega "žnidarja," najbolje je kakega mestnega, ker ti so bolj kunštni, kakor so pa kmetčki, da ne bo imel revče obleke spet tako spridene. Pozdravljam Vas, g. urednik posebno pa Pavleta našega kandidata.

Mrs. Frances Gregorič.

Gilbert, Minn. — Ker bo kmalu volitve konec za Pavleta, moram hiteti tudi jaz, da mu dam svoj glas, da ne bo prepozno. Samo to mi ni všeč, ko ga vsi imenujete "boysa". Jaz ga pa imenujem gospoda profesorja, kar je tudi v resnici! To kaže že njegova obleka. Jaz mislim, da je tak človek izdelal visoke šole v starem kraju, ki nosi frak in cilindres. Ljudje ga imajo tudi za Ribenčana, drugi pa celo za Izonca. Pa naj bo že kar hoče, to se vidi po njegovi obleki, da on ni dosti po kmetih hlače trgala, da je bil večinoma po šolah. Pa kako je zdej ponosen, ko je toliko "votov" dobil. Pa morda niti ve ne, zakaj je toliko glasov dobil? Jaz mislim, da samo za to, ker se ne uda

kakšen rojak je. Ribenčanje so ponosni nanj in pravijo: "Naš je! Ribenčan je!" Izanci pravijo: "Saj ni res! Izanc je!" Zato je samo sreča njegová, da še ni povedal, kaj je v resnici. Nekateri so proti njemu, ker preveč po ribenško zateza, drugi pa da po izansko. Jaz na predlagam, da ga pustimo, naj govori tako, kakor se je v svojih visokih šolah naučil. Zato bi ti pa jest svetovala, Pavle, da kar lepo tiho bodi in nič ne povej, kde si in od kod si. To naj bo zadosti, da si učen in da jih znaš fest zabrusiti vsakemu in da včasih koga tako vščipneš, da prav gotovo do stropa poskoči, ko jo dobi, katero je zaslužil. Vidiš, na ta načjn boš drugo leto pri volitvah lahko za kak višji "ofiz runal", pa boš lahko na vse glasove računat. Zato se le to dobro drži! Imaš dosti prijateljev po svetu, da še sam ne vešj koliko

Pavletov prijatelj.

East Helena, Mont. — Pogledj ga kerelca! Že spet je tu! Sem mislila, da se je že kam skrila za zmeraj, da mi ne bo več nagajal s tisto "rajbenško" špraho. In glej ga, že spet je tu! Pa kako se ti še bolj sedaj postavlja, kakor se je preje! Pa, kako se je že tudi kranjsko navadil! Pa koliko se tudi bolj na smeh drži! Samo predrobne oči ima in tudi pre "pur" čevljkice. Ne vem, ali je bos, zato ima tako noge otrkle, da je dobil revmatizm. "Pur felo!" Naj bolj je pa smešna suknja, ali kakor jo nazivate frak, ker mu visi dole preko nog. Je, pa res naš Pavle jako "pur" zgleda. Le, glejmo vsi njegovi prijatelji, da mu kaj krepko pomagamo, da si bo lažje kake bolj primerno obleko kupil. Morda bo potem še kako dekle dobil, da bo "stak" nanj. Dragi Pavle, kaj ti na uho povem, da se kmalu prikažež v uniformi, ker to dekleta najbolj lajkajo. Pa mi ne smeš zameriti, sem malo predaleč zašla! Želim ti pa res obilo naročnikov! Bog blagoslovi vas, g. urednik in Vaše delo! Bodite pozdravljeni in tu Vam pošiljam \$1.00 za lepši frak Pavletu. Pa brez zamere! Vaša zvesta naročnica Maggie Bukowatz.

Chicago, Ill. — Ako je pa tako in taka reč za tistega Pavelčka, imam pa jaz tudi pravico do volitve. In dam besedo, da naj ostane, ker je že toliko besedi o njem. Pa naj bo, če ga tudi zelo počasi čitam, ker še ne znam dobro "rajbenšku". In vse, kar hočem zapisati o tem je: Pavelček ostani! Ti si edini, ki boš malo preresetal tiste gospode pri Prosveti tam na Lawndale. Samo toliko ti povem, da jih boš moral malo bolj rejtati kot do sedaj, da bodo morali odgovoriti, kje imajo tistih 60 tisoč dolarčekov, katere so sfehali, zdaj se pa tisti gospod Kristan za nje vze iz Amerike in spet nazad v Ameriko. Kajne, Pavle, ti bi se tudi, ko bi ti kdo nametal kakih 60 tisoč, kajne, pa še koliko daljši frak bi si ti kupil. In nos, kakšen bi bil!

Mislil, da ni nikogar več med nami, ki bi se danes ne jezil, ako je kaj dal, in posebno oni, ki so bili tako neumni, da so dali po \$10.00 ali še več. Marsikateri teh revčevkov danes nima kaj v žepu. Kristan se pa vsem smeja v pest: "Hej oslički, zakaj ste pa dali?" Zato Pavle, le vzemij še za naprej ta veliko rejto in rejtaj toliko časa, da bodo vse pleve prišle na vrh, da jih bo veter odpihal tja, kjer ni muh, kamor spada jo! In tisti, ki so tako kunštni okoli molzne kravice, daj, daj, pobrskaj jih nekoliko pod nosom, zakaj niso vsaj toliko pošteni vsaj oni, ki so tudi dobili samo dolg nos od vseh 60 tisoč, da bi nam vsaj povedali, kam je izginilo onih 60 tisoč. Saj ako so za delavstvo, kar tako kriče, da so, naj se potegnajo za delavske groše, saj so to znesli skupaj samo delavci. Vzeli so mu in sedaj pa nihče ne ve, kam je denar izginil. Ker pa revčki sedaj ne vedo, kaj bi ljudstvu odgovorili, ki kriči po denarju, pa sedaj kriče proti cerkvi, ko vidijo, da lepo napreduje. Ja, kaj vam mar cerkev, pustite jo, saj ni Vaša, povejte raje, kaj je s Kristanom in kaj je s tistimi 60 tisoči! To, to povejte! Na to odgovorite! To hočemo vedeti. — In

kako se jeze, ko vidijo, kako lepo gre pri Chicaški cerkvi, ko kolekte tako lepo naraščajo, kar penasti so same jeze in bi najraje še to požrli da bi še to nekam izginilo. Morda bi radi zopet poslali Kristanu, da bo letos zopet lahko prišel v Michigan na ukance k rožicam, katerim bo zopet razlagal svojo staro mladost. Da se preveč ne "zavlejem", Pavle, samo to ti rečem, le dobro jih prerejtej. Tolikor bolje jih boš, toliko raje te bomo imeli in toliko večji rešpekt bodo dobili pred teboj še tvoji ta rdeči prijatelji. Kako smo veseli vsi, da imamo vsaj tebe. Ko bi še tebe ne bilo, bi ne bilo nikogar, ki bi jih prerejtal, ker drugi tvoji kameradi so vsi tako z njimi pod enim klobukom, če tudi se na zunaj tako hinavsko drže in še katoliške cajtenge pišejo. Vidiš, Pavle, tudi jaz ti bom pomagala. Samo ne znam po "rajbenšku" pisat, kukr znaš ti. Pazdravljam urednika in Pavelčka. Pa glej, Pavle, da te spet kmalu vidimo, pa ne prikaži se nam brez ta velike rejte!

Tvoja Minka.

Tioga, Wis. — Kar se pa tiče Pavleta pa Vam povem, da po mojej sodbi bi jaz obsodil, da namesto njega in njegovih "špasov" naj bi se prostor v listu "Edinosti" porabil za priobčitev kake igre ali povesi ali za kako drugo podučno čtivo. Če pa kateri zasluži odgovora, pa naj ga dobi na kak drug način. Ne zameri, Pavle, ker za te ne glasujem.

Ludvik Perušček.

PRIJATELJI NAŠEGA LISTA SO PRIDNO NA DELU.

Nadaljevanje razširjevalcev našega lista, katerim smo poslali za nagrado krasen svetlikajoči križ, ki svetji po noči, kakor smo to razpisali za vsakega, ki nam pridobi dva celoletna naročnika na list Edinost.

Mr. P. Z., Kansas City, Kans. za tri nove naročnike dobil 1. križ.

Mrs. F. K., Calumet, Mich., za dva nova naročnika dobila 1. križ.

Mrs. A. K., La Salle, Ill., za dva nova naročnika dobila 1. križ.

Miss Josephine Petrič, Collinwood, O., za tri nove naročnike dobila 1. križ.

Miss Annie Korošec, Milwaukee, Wis., za dva nova naročnika dobila 1. križ.

Mrs. Johana Trlep, Chicago, Ill., za dva nova naročnika dobila 1. križ.

Mr. L. H., Sheboygan, Wis., za dva naročnika dobil 1. križ.

Želi biti neimenovan iz Pittsburgha, Pa., za tri nove naročnike dobil 1. križ.

Mrs. F. A., La Salle, Ill., za dva nova naročnika dobila 1. križ.

Miss M. T., Joliet, Ill., za tri nove naročnike dobila 1. križ.

Želi biti neimenovan, Cleveland, O., za tri nove naročnike dobil 1. križ.

Mrs. Theresa Fear, Pueblo, Colo., za dva nova naročnika dobila 1. križ.

Mrs. Mary Hogé, Bridgeport, O., za dva nova naročnika dobila 1. križ.

Mr. Frank Slak, Pueblo, Colo., za dva nova naročnika dobil 1. križ.

Mr. P. Lavrič in Mr. F. Vranichar, Joliet, Ill., za tri nove naročnike dobila 1. križ.

Želi biti neimenovan, Joliet, Ill., za dva nova naročnika dobil 1. križ.

Miss A. P., Chicago, Ill., za dva nova naročnika dobila 1. križ.

"Prijatelj naših listov", Cleveland, O., za pet novih naročnikov dobil 1. križ.

(Nadaljevanje sledi.)

Černomelj Dol. — Jaz, Ana Plevnik kot naročnica na "Ave Maria" Vas prosim, če bi bilo mogoče nekoliko pri naročnikih Vaših listov poagiritirati za naš društveni dom, ki ga želijo sezidati naš častiti gospod kaplan in so prosili, da bi vsi, ki imamo kake znance in prijatelje v Ameriki, da bi jim pisali, če bi bilo mogoče nekoliko pomagati, da bi dobili ta nepotrební Dom, po katerem vse tako hrepeni. Jaz sem bila v Ameriki 22 let in sem že nekaterim pisala in dobila dva čeka po \$10.00. V Chicagu se spominjam,

da je dosti rojakov iz našega kraja, ki bi morda hoteli kaj pomagati in nekoliko žrtvovati za lep namen, da bi naša katoliška mladina imela kje se zbirati in dobivati potrebne zabave. Zato prosim vse Černomaljske rojake, da bi kdo hotel pobirati med njimi za ta namen. Vsak dar bo sprejet s hvaležnostjo.

Pozdravljam vse rojake Černomaljce. Vaša naročnica

Miss Ana Plevnik.

IZKAZ DAROV ZA BOLNIŠNICO USMILJENIH BRATOV V KANDIJI NA DOLENJSKEM.

Darovali so kakor sledi:
Rev. John Blažič, Leckrone, Pa. \$200.00.

Mrs. Katarina Kuhelj, Cleveland, O. \$5.00.

Mrs. Ana Pintar, Painsdale, Mich. \$5.00.

Bolnišnica Usmiljenih bratov v Kandiji, je znana po celi Sloveniji, posebno je pa poznana po Dolenjski, za katero je ta zavod storil marsikaj dobrega. Zato ta zavod priporočamo vsem darežljivim srcem, da se ga ob prilikah spomnijo, in mu po svojih skromnih močeh, pomagajo v boju za obstanek.

Zato, Bog živi posnemalce! Darove sprejema uredništvo "Edinosti."

Kruti in krvoločni cesar Kaligula je nekoč dvomil, je li njegova hči Druzila res njegova hči. Ko je pa nekega dne videl, kako je bila svoje dvorne strežnice do krvi, da so poglobile iz cesarske palače, jo je objel in rekel: "Sedaj vidim, da si moja hči!" — Kakoršni stariši, taki otroci...!

"ČEZ PLOT!"

Star, prijazen vrtnar je bil jako dober do ubožcev in je navadno rekal: "Sedaj moram pa zopet vreči eno jabolko čez plot!" Nekoč so ga vprašali, kaj pač s temi besedami misli. Rekel je: "Enkrat sem povabil nekaj ubožnih otrok v sadovnik in jim dovolil, da smejo od sadja, ki leži pod drevesi, jesti, kolikor se vsakemu poljubi. Prepovedal sem jim pa, da bi vtaknili kaj v žep in nesli seboj. En prebrisane pa je vrgel nekaj najlepših jabolk čez plot, da bi jih pozneje pobral. Ta deček ravnal je ravno tako krivično kakor evangeljski hišnik. Prišlo mi je na misel, da je z ljudmi med svetom ravno tako kakor z otroci v tem vrtu. Lahko rabimo posvetno premoženje in imetje, toda seboj ne smemo ničesar vzeti. Kar pa damo revežem, kar damo v dobre namene, to pa vržemo takorekoč čez plot, in onostran plota v večnosti bomo to vse lahko pobrali."

NAROČNIKI "EDINOSTI" POZOR!

Prosimo vse naše naročnike, da v slučaju preselitve nam takoj naznanijo svoj novi naslov. Poleg novega pošljite nam tudi svoj stari naslov, stem nam prihranite mnogo nepotrebnega dela.

Mi želimo vsakemu naročniku dostaviti vsako številko našega lista. Velikokrat se pa kdo oglasi, čez mesec dni po svoji preselitvi in se pritožuje da lista ni dobival in seveda pri tem pozabi, da nam ni naznanil svojega novega naslova. Zato je važno za nas i vas, da nam takoj naznanite svoj novi naslov, kadar se preselite in vam bomo dostavili vsako številko našega lista.

Uprava "Edinosti."

TISTIM KI SE ŽELE NAUČITI ANGLEŠČINE naznanjamo da smo zopet prejeli nekaj

"SLOVENSKIH ANGLEŠKIH SLOVNIC".

Knjiga vsebuje razne navadne vsakdanje pogovore, Glasoslovje, Oblikoslovje in razne vaje. V knjigi je tudi obširen besednjak. Ker smo prejeli le omejeno število teh Slovníc, zato je važno, da si isto naročite takoj dokler ne poide.

Knjiga stane s poštnino \$1.00.

SLOVENIAN FRANCISCAN PRESS.

1849 West 22nd Street CHICAGO, ILL.

SEDAJ JE ČAS, DA POŠLJETE SVOJIM DOMAČIM KAK DAR ZA

"PIRUHE."

Da bojo velikonočne pošiljatve došle na svoje mesto pravočasno je važno, da iste odpošljete pravočasno svojim sorodnikom, prijateljem in znancem. Pri tej priliki vas zopet opozarjamo, da bo v vašo lastno korist, ako boste poslali svoje pošiljatve po "BANČNEM ODDELKU EDINOSTI", KI VAM NUDI NAJBOLJŠO IN NAJHITREJŠO POSTREŽBO, TER POLEG TEGA TUDI NAJNIŽJE CENE JUGOSLOVANSKIM "KRONAM IN DINARJEM."

Ker smo stopili z novim letom v zvezo z najbolj poštenim in zanesljivim denarnim zavodom v Sloveniji z:

"LJUDSKO POSOJILNICO" V LJUBLJANI,

zato dospejo naše pošiljatve primeroma najhitreje na svoje mesto, ter so iste dostavljene na najbližjo domačo pošto prejemnika.

Rojakom ki nameravajo naložiti svoje prihranke v Jugoslaviji, priporočamo "LJUDSKO POSOJILNICO" V LJUBLJANI, ker je zanesljiv zavod in plačuje najboljše obresti od vlog.

Za navodilo in vse drugo se obrnite ali pa pišite na:

BANČNI ODDELEK "EDINOSTI",

1849 West 22nd Street Chicago, Ill.

Neznani Bog.

Predelil FR. BLANKO.
Nadaljevanje)

"Imamo štirideset tisoč mož", začne cesar govoriti zbranim poveljnikom. "Lahko pa sklepamo s precejšnjo gotovostjo, da je naših sovražnikov vsaj trikrat več. Dolgoletna izkušnja nas pa tudi uči, da smo v boju proti takim krdelom dvakrat močnejši, kakor oni. To nas toraj nekako izenači. Kljub temu se pa moramo izogniti boju s celokupno močjo teh narodov, zakaj neprimerno ložje jih zmagamo razdeljene v dveh zaporednih bitkah. Kakor se mi zdi, nas hočejo proti vsem pravilom previdnosti napasti v dveh enakomernih krdelih, kar nam jih daje popolnoma v roke. Nekoliko milj severno od Verone, med reko Atezis in vshodnim bregom benaškega jezera se nahaja prelaz, ki je zaradi svoje ožine in svojih nepreglednih močvirij komaj prehod, posebno v sedanjem letnem času. Tam se jim moramo najprej postaviti po robu. Poslal sem že več del legije tjekaj. Ako so se enkrat utrdili in zakopali, so zmožni vsa barbarsko moč tedne dolgo zadrževati. Med tem časom pa nameravam jaz sam prodirati brez odloga proti severu tako, da ostane jezero na desni strani. Tako bodo dobili barbari priložnost meriti se z nami z obličja v obličje. Ko smo enkrat zmagali te, kar trdno upam in pričakujem, nastopimo takoj proti drugemu delu in sicer po najbližnjem potu, — bodi si okoli južnega konca jezera, ali pa okoli severnega."

Splošna razprava in pretresovanje se prične. Kakor navađno so bila tudi tukaj mnenja različna. Nekateri generali so bili mnenja, da je treba uničiti v istem času obe armadi, da bi mogli po dobljeni zmagi takoj udreti z vso močjo v Ilirijo in potlačiti nastali upor. Drugi so zopet mislili, da bi bilo bolje, ako bi napadli najpoprej zahodnje krdelo potem se postavili kakor živi zid med benaškim jezerom in morjem nasproti prodirajočim sovragom.

Pavel je doslej pazljivo poslušal to posvetovanje. Ker je bil med njimi najmlajši, se ni upal niti besedice pripomniti. Čutil je, kako se je tu pa tam ozrl nanj Germanik, katerega načrt — s celo močjo napasti najprej eno krdelo in potem drugo, — se mu je zdel najprikladnejši in najboljši.

"Dobro", pravi cesar konečno, "vse bom še enkrat dobro premislil, predno se odločim. Zájaj bi pa slišal rad še, kako misli o tem moj pobočnik tukaj, Pavel Emilij Lepid. Morda nam more tudi on kaj predlagati, — toliko bolj, ker sem izbral njega za poveljnika tiste legije, ki ima braniti prej omenjeni prelaz."

Vsi se začudeno obrnejo proti Pavlu, katerega je oblila lahko rudečica.

"Jaz, moj general", pravi s krepkim, a skromnim glasom, "sem popolnoma vnet za načrt, ki si ga poprej razložil. Zdi se mi, kakor tebi, da je najboljši, ker je najgotovješi. Najpoprej pobiti s celo močjo polovico sovražnikov, ker bo že vest o porazu njih sodrugov uplivala tako uničevalno na drugo polovico, da nam postane z drugo lahko delo. Po drugi zmagi bo pa imel Rim sinov še dovolj, da bodo zapodili usiljivce iz Recije."

Te drzne z popolnim prepričanjem izgovorjene besede so dopadle posebno cesarju. Dobrohotno je pogledal mladega viteza.

"Misliš?" vpraša ga zamišljeno. "Kaj pa, ko bi namesto zmagali, bili zmagani mi?"

"Potem pa moramo podreti iz močvirja mi in jih napasti s pođvojenno silo" — pravi Pavel navdušeno — toliko bolj, ker nismo določeni sodelovati v tem prvem boju. Prosil bi te pa, general, če bi mi dal na razpolago tudi nekaj strojev za metanje kamenja in drugih podobnih stvari."

"Kam jih pa hočeš postaviti?" ga vpraša Germanik.

"Upam, da so moji ljudje napravili že dovolj goste in neprestopne prekope in in nasipe. Zato se lahko čutimo precej varne in mirno lahko pričakujemo sovražnike. Ker nas pa obiti ne morejo, niti za hrbtom napasti, mislim, da bo peščica vojakov lahko delala čudeže; zato ne želim drugega, kakor da bi jih mogel napasti v bok."

"Kaj?" pravi Germanik, ki ni mogel vrjeti svojim lastnim ušesom. "Ti bi hotel z komaj eno legijo napasti v bok vojsko, ki šteje morda petdeset tisoč mož?"

Vsi pričujoči so ga začudeno pogledali, mnogi generali so se mu celo na tihem posmehovali.

"Ne mislim ravno tako, moj general", odvrne Pavel s poklonom, "ampak takole: Dal bom napraviti močan plav, močan dovolj, da bo mogel nositi katapulte in baliste. Dva ali trije čolni ga potegnejo na jezero, tako daleč od obrežja, da nas ne bo doseglo sovražno orožje, a zopet tako blizu, da bom s svojimi težkimi streli mogel doseči sovražne čete. Ko bodo njihove prve vrste v boju z nami, bo njegovo desno krilo izpostavljeno pogubonosnemu učinku mojih strojev. To sem mislil, ko sem omenil, da želim sovraga obiti. Da, moja srčna želja bi bila, ako bi mogel napraviti kaj podobnega tudi na reki."

"Tvoja misel je pa v resnici dobra", pohvali Germanik presenečen vsled drznega aha svojega podložnega. "Dal bom takoj ukaz, da izdelajo in ti izroče potrebno orodje in stroje, tako da ti izpeljave načrta ne bo nič oviralo. Jutri", pravi cesar obrnjen k ostalim poveljnikom, "vam sporočim moj odlok glede nadaljnih kretenj."

S tem je bilo posvetovanje za danes končano. Več častnikov se je približalo Pavlu in mu častitalo, tako zaradi izbornega načrta, kakor tudi z večjo ali manjšo odkritosrčnostjo zaradi vikin naklonjenosti, s katero ga je odlikoval od vojakov oboževani cesar.

Drug jutro so prinesli nove vesti v tabor, ki so prisilile cesarja na takojšen odhod.

Ogleduhi so namreč sporočili, da so na zahodnjem bregu jezera prodirajoči barbari prišli usled ugodnega ozemlja že precej blizu in se nameravajo v tej zelo plodni ravnini naseliti stalno.

Germanik jim takoj hiti nasproti in jih popolnoma zmagala na istih tleh, kjer je tisoč osemsto let pozneje izvojeval drug velik poveljnik več odločilnih bitek in zmag.

Potem je hitel po prav kratkem počitku svojih čet gori v retijske Alpe, pobijajoč vse, kar se mu je protistavilo. Ko je dospel do severnega konca jezera, obrnil se je v ostrem kotu in jo udrl za sovražnimi trumami, ki so prodirale na vshodnjem bregu jezera, da jim pride za hrbet.

Na tem ozkem kosu zemlje, med reko in jezerom, ki je bil ves preprežen z nerodovitnimi, golimi in močvirnatimi višinami so doživeli Germani enega svojih najstrašnejših porazov. Ker so bili od vseh strani obkoljeni, jih je le majhen del ušel smrti, ali pa sužnosti, ki jim je bila znosnejša kakor smrt. Spredaj jim je zapirala precejšnjo vojna moč, skrita za močnimi nasipi, edini prehod preko katerega bi bili prišli v lepo

Italijo; z jezera sem' so jih obdelavale Pavlove male baterije in pošiljale v njihove vrste smrt in pustošenje, s severa dol je pa divjal zmageprijani sovražnik brez milosti za njihovim hrbtom. Kar se jih je hotelo rešiti čez reko ali pa jezero so večinoma utonili, ali so pa bili zadeti od sulic in puščic. Tisoči so poskakali v reko, ki jim je nudila edino rešitev, a le malo jih je bilo, katerim se je posrečilo, da so dosegli drugi breg. Ko je Germanik videl, da je zmaga zagotovljena, je zapovedal klanje ustaviti.

Katoliški može in žene boste na stara leta morali od kakih rdečkarjev beračiti podpore, ako ne boste s časopisjem obranili te svoje centke, katere ste znesli s tolikimi žulji skupaj. Glejte, saj se to že nekaterim godi!

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Čenjenim naročnikom naših listov, kakor tudi vsem rojakom poslov. naselbinah v državi Pennsylvanija, naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik Mr. Leo Mladich, ki je pooblaščen pobirati naročnino za naše liste, kakor tudi oglase in vsa druga naročila, ki so v zvezi z našimi listi. Vsem našim naročnikom in blagim dobrotnikom, kakor tudi vsem rojakom ga najtoleje priporočamo in prosimo, da mu grejo na roke pri njegovem delu za naš tisk. Rokjaki, pomagajte mu širiti naše liste!

Uprava Ave Maria, Edinosti in Glasnika P. S. J.

KOLENDAR AVE MARIA za leto 1922.

Je krasna knjiga, obsega 224 strani. Poučni članki, povesti in poročila iz raznih naselbin kako tudi številne slike krasijo delo. Kalendar Ave Marijane stane s poštnino samo 60c za v stari kraj 75c.

Kalendar dobite pri katerikoli zastopniku ali pri pisarju na:

"Edinost,"

1849 W. 22 Street
Chicago, Ill.

J. KOSMACH.

1804 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Rojakom se priporočam pri nakupu raznih

BARV. VARNIŠEV, ŽELEZJA, KLJUČAVNIC IN STEKLA

Prezdam barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir. Najboljše delo, nanižje cene. Rokjaki obrnite se vselej na svojega rojaka!

DR. JAMES W. MALLY.

SLOVENSKI ZOBOZDRAVNIK

Uradne ure:

od 9:00 do 12:00 in 1:00 do 5:00;
zvečer od 6:00 do 8:00.
V nedeljo od 10:00 do 12:00.

Phones:

Randolf 3711 — Office.
Princ. 1274 L — Office.
Randolf 1807 W — Res.

6127 St. Clair ave., Cleveland, O.

SLOV. KAT.

PEVSKO

DRUŠTVO

"LIRA"

Slov. kat. pevsko društvo "Lira", Cleveland, Ohio. — Predsednik: Anton Grdina, 1053 E. 62nd St. — Pevovodja in podpredsednik: Matej Holmar, 6211 Glass ave. — Tajnik: Ig. Zupančič, 955 Addison Rd. — Blagajnik: Frank Matjašič, 6526 Schaifer ave. — Kolektor Ant. Smolič, 6411 Varian ave.

Pevske vaje so v torek, četrtek in soboto ob pol 8 uri zvečer. Seje vsak prvi torek v mesecu v stari šoli sv. Vida.

Kaj si že sklenil, da boš naredil ta mesec za katoliški tisk?

SVETI KRIŽEV POT.

V zalogi imamo lično knjižico sv. Križev Pot. Priporočamo jo č. duhovščini za šolsko mladino, ako imajo šolarji knjigo z enako vsebino je mladino lažje vaditi k pobožnosti. Enako priporočamo to knjižico odraslim. Cena je 15c iztis. Pri večjih naročilih damo popust. Naročite se pri

Franciscan Press.

1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

POZOR IGRALCI HARMONIK

Izdelujem slovenske, nemške in kromatične harmonike, enako kakor si kdo želi. Popravljam vsakovrstne harmonike, delo garantiram, cene so zmerne. Pišite po naš cenik. Se priporočam rojakom širom Amerike za naročila. S spoštovanjem

ANTON MERVAR,
6921 St. Clair Av., Cleveland, O.

GOSPODINJA

PREMIŠLJUJE TRIKRAT NA DAN.

Premišljuje: kaj bo pripravila za zajutrek, za kosilo in večerjo. Najbolj jo pa teži to, kje si bo kupila potrebne stvari za jedila. Odgovor na to je ta: V vaši sredini je "Slovenska mesnica!"

MATH. KREMESEC

SLOVENSKI MESAR

1912 West 22nd Street Chicago, Ill.

Phone: Canal 6319.

Pri njemu se dobi vedno najboljše vsak dan sveže meso, suho po domačem načinu prekajeno meso in prave domače "Kranjske klobase", doma narejene po slov. receptu. Gospodinje zapomnite si to!

Ako hočete imeti dobro obuvale tedaj pojdite v prodajalno Mr. Suhadolnik in ga boste dobili.

Frank Suhadolnik.

NAJVEČJA SLOVENSKA TRGOVINA S ČREVLJI

6107 St. Clair avenue, Cleveland, Ohio.

Mr. Suhadolnik je tudi zastopnik stov "Edinost", "Ave Maria" in "Glasnika Presv. Srca Jezusovega." On ima tudi vedno v zalogi naše vsakovrstne molitvenike in druge knjige. Pri njemu si lahko tudi kupite letošnji "Kalendar Ave Maria", ki je letos eden izmed najbolj zanimivih slovenskih koledarjev v Ameriki. Za vse ki je v zvezi z našimi listi se obrnite na njega in on vas bo vsestransko postregel.

Pripravite se za neodvisnost!

Začnite se sedaj pripravljati na denarno neodvisnost s tem, da začnete vlagati v hranilni oddelek v Kaspar State Bank.

Čim prej začnete, prej se vam bodo pokazale lepe priložnosti in vspeh. Ko boste imeli denar na banki, boste čutili v sebi moč za napredek in postali boste samozavedni.

Konservativna in varna banka. Ima vse bančne zmožnosti. Bančna moč nad dvanaest milijonov dolarjev.

KASPAR STATE BANK

BLUE ISLAND AVE., CORNER 19th STREET

Da ugodimo onim, ko ne morejo priti med deveto uro zjutraj in do petih zvečer, zato bo ta banka odprta ob pondelkih in sobotah do pol devetih zvečer.

Varna banka, kamor nalagate svoj denar.